

Майже половина опитаних (49 %), переважно мігрантів із Лівії знаходилися у заручниках з метою подальшого отримання викупу. Інша половина мігрантів повідомила, що під примусом зброєю їх примушували безоплатно працювати. Для інших, примусова праця була єдиним способом звільнення з полону і «бронювання» місця на човні в Європу. 6 % заявили, що були свідками примусу осіб, які перебували в полоні та інших, до здачі крові, або продажу власних органів для оплати частини подорожі [1].

Список використаної літератури:

1. 70% мігрантів у Європі ставали рабами і донорами органів, — ООН. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://espresso.tv/news/2016/10/18/70_migrantiv_u_yevropi_stavaly_rabamy_i_donoramy_organiv_oon
2. Дослідження: 46 мільйонів людей у світі живуть у рабстві. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.dw.com/uk>
3. Жертвами торгівлі людьми дедалі частіше стають діти і чоловіки — звіт ООН. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.dw.com/uk/>
4. Життя біженців : дитяча праця та торгівля людьми. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ua.euronews.com/2016/07/15/human-trafficking-tracking-a-lost-generation>
5. Мазуренко А. Біженці можуть стати «живим товаром» — ООН. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.unn.com.ua/uk/news/1606135-bizhentsi-mozhut-stati-zhivim-tovarov-oon>
6. Сотнидетейбеженцев пропали без вести в Британии. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.vz.ru/news/2016/9/4/830516.html>
7. У світі нарахували близько 50 мільйонів дітей-біженців. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://espresso.tv/news/2016/09/07/u_sviti_narakhuvaly_blyzko_50_milyoniv_ditey_bizhenciv

МАРЧУК А. І.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права,
кандидат юридичних наук, доцент

РЕФОРМУВАННЯ ЗАРУБІЖНИХ ПЕНІТЕНЦІАРНИХ СИСТЕМ З УРАХУВАННЯМ КРИМІНОГЕННОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАСУДЖЕНИХ

Одним з основних напрямків вдосконалення діяльності пенітенціарних систем найбільш розвинених зарубіжних країн є запровадження сучасних цілей відбування покарання. Як зазначають деякі фахівці, програми реабілітації злочинців не діють так ефективно, як це пропа-

гандується у засобах масової інформації. Зростання кількості засуджених у всьому світі, переповнення в'язниць, «тюремна приватизація», неефективність більшості ресоціалізаційних програм при виконанні покарань — все це стає порогами, на яких остаточно розбивається «виправний ідеал». Саме тому у багатьох сучасних країнах погляди на цілі покарання, у тому числі і його відбування, базуються на теорії безпеки, яка враховує криміногенний потенціал кожного окремого засудженого.

В пенітенціарних системах таких країн як Велика Британія, Німеччина, Ізраїль, Японія, скандинавських країнах на практиці втілюється фактор безпеки. Тюремні служби цих країн визначають криміногенний потенціал кожного засудженого і в залежності від нього, розподіляють до установ виконання покарань або застосовують сучасні альтернативні покарання (домашній арешт, електронний моніторинг та ін). Так, у Великій Британії засуджені класифікуються на категорії (А, В, С, D) в залежності від ступеню вірогідності того, що вони можуть здійснити втечу з місць позбавлення волі і тієї небезпеки, яку вони будуть нести для суспільства. Ступінь відповідальності за здійснення втечі, за яким засуджених відносять до однієї з категорій, визначається за видом вчиненого злочину, строком вироку і наявністю попередніх судимостей. При розподілі засуджених у тюрми відповідного рівня безпеки, враховується також принцип територіальності. Отже, за результатами вивчення злочинець зараховується до певної класифікаційної групи, згідно з якою підлягає направленню для відбуття покарання в той чи інший вид центральної пенітенціарної установи [1, с. 13].

Характерною рисою пенітенціарної системи Японії є розподіл засуджених до установ виконання покарань також в залежності від його криміногенного потенціалу. Всі засуджені до позбавлення волі поступають спочатку до центрів класифікації, за результатами яких вони можуть бути направлені в пенітенціарні установи для: осіб з незначними злочинними нахилами; осіб з більш розвинутими злочинними нахилами; іноземних громадян; осіб, термін покарання яких більше восьми років; осіб, які молодші 20 років; психічно хворих осіб; осіб з різними захворюваннями та фізичними вадами [2, с. 62].

Оцінку безпеки і криміногенних потреб засудженого проводять у скандинавських країнах. До прикладу, у виправних установах Нідерландів функціонує система біометричних даних засуджених. При першому позбавленні волі та прибутті до в'язниці, крім реєстрації даних про в'язня, паспорти містять інформацію щодо спроб і вірогідності втечі засуджених осіб [3, с. 62]. Слід зазначити, що за останні 25 років у Данії кількість засуджених майже не змінюється. Деякі дослідники пов'язують даний факт з тим, що покарання у виді позбавлення волі застосовується судом у випадках крайньої необхідності і тільки до засуджених з досить високим криміногенним потенціалом.

Законодавча система виконання покарань у Німеччині спрямована на забезпечення громадянам високої ступені безпеки, як і в вищеваве-

дених країнах. У зв'язку з цим суди у Німеччині досить часто призначають покарання у виді позбавлення волі [3, с. 32]. У цьому контексті зазначимо той факт, що для країн Західної Європи характерно короткострокове покарання до позбавлення волі (від 2-х до 3-х років). Таким чином, у 85,5 % засуджених до позбавлення волі строк покарання не перевищував 2-х років. На строк від 2-х до 5 років було засуджено не більше 13, 3 % та вище 5 років – тільки 1, 2 % [3, с. 33].

Зазначимо, що фактор безпеки покладений в основу пенітенціарної політики країни аж ніяк не виключає виправлення засудженого та необхідності застосування до нього різноманітних програм реабілітації. Не врахування цього фактору призводить до негативних наслідків. Так, до прикладу, США зіштовхуються з серйозною проблемою переповнення пенітенціарних установ. Більшість американських дослідників пов'язують це з в'язничною приватизацією, яка повинна відповідати таким цілям як – забезпечення безпеки суспільства шляхом ізоляції засуджених, та їх трудова реабілітація. Як уявляється, на цьому фоні категорія «безпеки» покликана поширювати «тюремну приватизацію» у пенітенціарні системи, практично без соціальної складової виправлення засуджених. Крім того, така пенітенціарна політика дуже обмежує можливості застосування альтернативних покарань, не пов'язаних з ізоляцією засуджених осіб.

Одним з головних напрямків реформування української пенітенціарної системи має бути реформування, певною мірою, застарілої системи установ виконання покарань з урахуванням криміногенного потенціалу кожного засудженого.

Список використаної літератури:

1. Prisonwalkthrough – Questions». Understandingyoursentence. Criminal Justice System. – 13 September. – 2017. – 213 с.
2. Закордонні в'язниці: особливості архітектури, будівництва та обладнання // Аналітичний огляд з пропозиціями. – М., 2011. – С. 61-62.
3. Strafrechtspflege in Deutschland: Faktenund Zahlen. – Bonn, 1996. – S. 32.